

Idees

El triangle País Basc-PSOE-PP

Miquel Payeras

Quan ETA atemptà a Madrid, el passat desembre, semblava que el procés de pau s'havia acabat. El Govern es va sentir obligat a matisar la primera declaració de Zapatero com si es tractés d'un lapsus verbal, intentant demostrar que en efecte tot estava trencat. Però així com han transcorregut els mesos s'ha vist que no va ser cap lapsus sinó l'obertura d'una nova fase. Més discreta, indirecta i per tant també més perillosa –per les possibles dificultats de comprendre's bé entre les parts–, però sense trencar el procés. Tanmateix ara sí que sembla que està arribant el moment clau. El que marcarà si en efecte podem ser optimistes o no en la resolució del conflicte, en un relatiu breu termini o, si més no, en el sentit que s'hagi fet una passa decisiva. I la dada que ens permetrà saber-ho serà si Batasuna, a través de la nova marca electoral inventada o una altra, participa en les eleccions municipals. Si no és així, és previsible que ETA respongui a la seva manera. És a dir, més atemptats. I aleshores s'hauria trencat la dinàmica de mínima confiança mútua que permeté iniciar el procés actual.

En aquest context, la situació de Zapatero es complica cada cop més. Si Batasuna és present a les eleccions, la pressió del PP contra el PSOE marcarà tota la campanya. Si, per contra, tot es trenca, la pressió conservadora no s'aturarà –si és que no s'incrementa– i la posició del PSOE serà igual de difícil. Per això hagués estat més intel·ligent que Zapatero convocàs les eleccions generals al mateix temps que les municipals i –allà on se celebren– les autonòmiques. Perquè per molt que intenti que s'entenguin com el que són, la realitat és que seran unes locals realitzades més en clau estatal que mai. Fins i tot el PP les entén com una mena de plebiscit a Zapatero, del qual el procés basc n'és la peça bàsica.

“Si Batasuna és present en les eleccions, la pressió del PP contra el PSOE marcarà tota la campanya”

Tot i que la posició més complicada en aquest endimoniat escac pugui semblar la de Zapatero, també el PP assumeix un gran risc. La seva pressió al PSOE pel País Basc pot fer-li pensar que crea l'escenari que li és més favorable. A priori és així. Tanmateix, la disbaratada ofensiva de la crispació podria tornar-se-li en contra, a través de la mobilització del votant socialista, que és la base de la contraofensiva del PSOE. Si als socialistes els hi surt bé, què passarà amb el PP el 28 de maig, si ha fracassat tot i haver aconseguit forçar el teatre d'operacions més favorable? Seria una situació terrible per al PP, a nou mesos d'unes eleccions generals que se li presentarien com anar a la catàstrofe segura.

Endesa esquarterada

Ramon Tremosa

L'opa d'Endesa s'estava podrint en la teranyina judicial hàbilment teixida per Manuel Pizarro però, finalment, sembla que s'ha arribat al cap del camí. L'acord a tres bandes entre Enel, Acciona i E.ON apunta a un esquarterament de la gran empresa elèctrica espanyola, juntament amb Telefónica una de les dues grans multinacionals hispanes que havia generat el capitalisme estatalista aznarista. Enel és la gran guanyadora i sembla que acabarà controlant els destins dels actius espanyols de l'empresa, mentre que Acciona (que ha generat unes molt sucoses plusvàlues) aspira a la presidència no executiva d'Endesa i als seus actius d'energia edifica. E.ON ha jugat amb sentit pràctic: abans que eternitzar judicialment la batalla per Endesa ha preferit renunciar a l'opa a canvi d'adquirir un 25% dels actius d'Endesa, principalment les centrals elèctriques situades a l'estranger.

“Antes rota que catalana” pot ser també una altra conclusió d'aquesta telesèrie. El PP fa ver oposició a l'opa de Gas Natural sobre Endesa per terra, mar i aire, paral·lelament amb la seva folla campanya contra l'Estatut, tot i que l'operació de Gas Natural era una operació en estricta lògica de mercat (integrar gas i electricitat) i en estricta lògica espanyola (tot i que la seva social passava a Barcelona). Retratats han quedat Esperanza Aguirre, Manuel Pizarro i companyia, per als quals els catalans ja no som espanyols per a segons quines operacions (sí per a pagar religiosament els impostos). No van voler cap rastre de catalanitat en una possible gran companyia multinacional espanyola, tot i que la Caixa sempre ha estat dòcil i sensible a la voluntat dels diferents governs centrals, i ara es troben que Endesa serà esquarterada en diverses fases i que de la seva espanyolitat en quedarà ben poca cosa.

Endesa s'ha convertit en la prova fefaent de les males pràctiques que dominen l'Espanya corporativa del segle XXI, així com també en testimoni flagrant del fracàs de les institucions de control del marc regulatori a nivell estatal. Des de Madrid s'acostuma a presumir d'Espanya com a potència emergent en el nou món global, aspirant a entrar en el G-8, però el serial d'Endesa deixa un panorama desolador: no existeix un mercat obert, regit per normes clares d'obligat acompliment i per funcionaris independents. L'opinió de la premsa financera internacional sobre aquest episodi és per sucari-hi pa: Espanya no és un país seriós i qualsevol operació empresarial important està sotmesa als capricis del govern de torn. Finalment, el paper de la justícia espanyola ha estat ben galdós: lenta, amb mitjans insuficients i incapaç de resoldre plets de gran complexitat financers. Jesús Cacho ho resumeix amb una frase contundent: “Espanya no és mercat, és un casino”.

www.ramontremosa.com